

Bestuursdienst

Telefoon (050) 3678374/ T.D. Hoefnagel
Onderwerp Reactie rapport Ernst & Young

De leden van de raad van de
Gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Datum **21 MEI 2010**

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO10.2256647

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw / heer,

In uw motie bij de gemeenterekening 2008 heeft u ons gevraagd om Staat P per ultimo van het jaar een integraal onderdeel van de eindejaarscontrole te laten zijn. Wij hebben hieraan uitvoering gegeven zodat de accountant bij de controle van de gemeenterekening 2009 een afgeronde Staat P heeft kunnen beoordelen. Op uw verzoek heeft de accountant de totstandkoming en de inhoud van de Rapportage grondbedrijf 2009 en de Staat P per 31 december 2009 beoordeeld. Tevens heeft de accountant hierbij een aantal afspraken uit de notitie "De gemeenteraad aan het stuur; sturing en verantwoording van projecten" meegenomen.

Wij gaan in deze brief in op de belangrijkste bevindingen van de accountant over de frequentie van de herzieningen van grondexploitaties, de totstandkoming van de rapportage en een aantal inhoudelijke punten, waaronder de waardering van ons grondbezit.

Volledigheidshalve vermelden wij nog dat jaarlijks door middel van de Rapportage Grondbedrijf en de Staat P verantwoording wordt afgelegd over het grondbezit en de grondexploitatieprojecten. De Staat P is een bijlage bij de rapportage grondbedrijf en bevat gedetailleerde informatie over de lopende grondexploitaties en plankostencomplexen.

Frequentie van de herzieningen van grondexploitaties

De accountant stelt in haar rapport dat de Staat P op onderdelen meer het karakter van een herziening zou moeten hebben. Zij is van mening dat de uitgangspunten die zijn gehanteerd in de grondexploitaties gewijzigd zouden kunnen zijn en dat dit van invloed is op de verwachte resultaten in de grondexploitaties. De accountant geeft er daarom de voorkeur aan om jaarlijks alle projecten te herzien.

Een alternatief wat zij aangeeft is om de herzieningstermijnen volgens de nota 'De gemeenteraad aan het stuur' te handhaven maar tegelijkertijd aanvullende interne

beheersingsmaatregelen te treffen die waarborgen dat de overige projecten tussentijds op een goede wijze worden getoetst.

De door uw raad vastgestelde grondexploitatie is leidend en sturend, als het gaat om de financiële haalbaarheid en de uitvoering van een project. Bij de vaststelling van de (herziene) grondexploitatie worden de wijzigingen in de grondexploitatie ter goedkeuring voorgelegd en achteraf leggen wij u verantwoording af door middel van de Staat P. Ter versterking van de sturing hebben we besloten om de grondexploitaties voor sleutelprojecten jaarlijks en overige projecten één keer in de twee jaar te herzien.

Indien zich tussentijds relevante afwijkingen in de prognose van een project voordoen, zowel in de cijfers als in uitgangspunten, wordt afgeweken van de genoemde frequentie en vindt eerder een herziening plaats. Bij het opstellen van de (tussentijdse) staat P wordt voor alle projecten beoordeeld of een eerdere herziening nodig is. Belangrijke financiële afwijkingen worden in de (tussentijdse) Staat P gemeld en toegelicht. Op deze manier informeren we uw Raad volledig en juist over de (financiële) stand van zaken van de projecten. Het jaarlijks herzien van alle projecten kost veel capaciteit en is voor de informatievoorziening aan uw Raad niet noodzakelijk.

Hierbij volgen wij het advies van de accountant op om explicieter waarborgen te creëren dat bij het opstellen van de (tussentijdse) staat P een goede beoordeling wordt gemaakt of een eerdere herziening nodig is. We stellen hier een interne procedure voor op met betrokkenheid van directie, programmaleider, projectleider en interne controle. De beoordeling wordt toegelicht in de toelichting op de (tussentijdse) staat P en ter kennis gebracht van uw Raad.

Deze aanpak wordt tegen het licht gehouden bij de evaluatie van de notitie “De gemeenteraad aan het stuur” (eind 2010, begin 2011).

Beoordeling totstandkoming van de Rapportage grondbedrijf en de Staat P

De accountant constateert nog tekortkomingen in het proces van de totstandkoming en de vastlegging. Volgens de accountant is in de opzet voldoende functiescheiding aanwezig in het proces van het grondbedrijf en bij de totstandkoming van de rapportages grondbedrijf en Staat P. De accountant heeft geconstateerd dat het werkprogramma en de vastlegging van de interne controle programma verbeterd kunnen worden. In 2010 zullen we de inhoud en het gebruik van checklisten en werkprogramma's verder verbeteren.

De accountant geeft een aantal aanbevelingen over de invulling van de interne controle werkzaamheden. De verbeteringsvoorstellen met betrekking tot de uitvoering van de taken zullen worden geïmplementeerd. Hierbij zal nadrukkelijk de rolverdeling tussen de projectorganisatie en de eerstelijns control van de planeconoom (begroten), projectcontrol (tweedelijns control PBI) en de registrerende functie (FIA) in acht worden genomen.

Inhoudelijke beoordeling

De accountant constateert dat door de huidige recessie de risico's op de niet in exploitatie genomen gronden zijn toegenomen en het noodzakelijk is dat er kritisch wordt gekeken naar de juiste waardering van deze gronden. Het college erkent het belang van een juiste waardering en in 2010 is hier een onderzoek naar gestart. Over de uitkomsten van het onderzoek wordt u in 2010 geïnformeerd.

Ten aanzien van de lopende grondexploitaties adviseert de accountant om afspraken te maken over een meer uniforme werkwijze bij de bepaling van de prognoses en de te hanteren parameters jaarlijks door het DB of college te laten goedkeuren.

Door het startmoment, de looptijd en de faseverschillen kunnen in de projecten afwijkende parameters gehanteerd worden. Deze parameters, inclusief de mogelijke afwijkingen, worden jaarlijks door het DB van de dienst vastgesteld en zijn gebaseerd op de kaders die door het concern zijn vastgesteld. Deze werkwijze is wat het college betreft een adequate werkwijze. De afwijkingen van de reguliere parameters, worden toegelicht worden in de betreffende herziene grondexploitaties en de Staat P.

Overige inhoudelijke punten

Verder geeft de accountant het college in overweging om, gezien de risico's die dergelijke projecten met zich meebrengen, in de rapportage grondbedrijf tevens aandacht te schenken aan publiek-private samenwerkingsverbanden (bijv. Meerstad). We zullen nagaan in hoeverre de informatievoorziening rondom de genoemde samenwerkingsverbanden aanpassing behoeft. We zullen dit doen mede met het oog op andere beschikbare rapportages, zoals de rapportage sleutelprojecten.

Verder hebben wij voor een aantal grote projecten al aanvullende controlmaatregelen genomen. Zo zijn er afzonderlijke controlgroepen voor Meerstad, Grote Markt, Regiotram en Zuidelijke Ringweg ingesteld waarin verschillende disciplines van zowel concern als diensten vertegenwoordigd zijn. Belangrijkste doel is het in beeld krijgen en houden van de risico's en de beoordeling van de beheersmaatregelen.

De accountant geeft aan dat voor één project een negatief resultaat wordt verwacht (€ 409.000) waarvoor geen voorziening is getroffen. Het betreft hier het Zernike Science Park. Inmiddels is het duidelijk dat er voor dit gebied een nieuw masterplan opgesteld zal gaan worden. Afhankelijk van de uitkomsten van dit plan, zal meer duidelijkheid ontstaan over de gevolgen voor de grondexploitatie, de waardering en het resultaat van dit project.

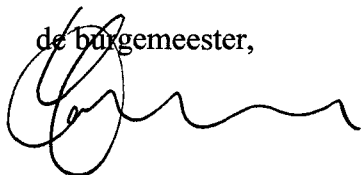
De accountant geeft aan dat er sprake is van een kredietoverschrijding op plankostencomplexen van € 158.000. Voor de betreffende complexen zijn inmiddels grondexploitaties opgesteld en is een aanvullende kredietaanvraag door uw raad vastgesteld.

Volgvel 3

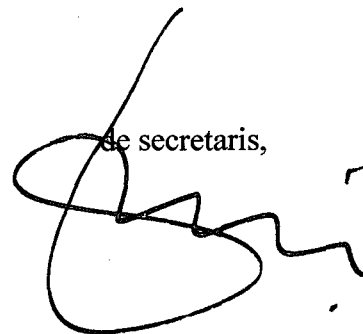
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'G' followed by a series of connected loops and a horizontal line at the end.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, circular initial 'S' followed by several horizontal strokes and a final upward tick.